

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ОСНОВИ ДОКАЗОВОЇ ПРАКТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ**

Спеціальність: **I7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **Фізична терапія, ерготерапія**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 44**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **4**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК 10, ОК 18, ОК 24**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейсера, 4, Філія «Університетська лікарня» ХНМУ, 2-й поверх, праве крило, м. Харків

Керівники освітнього компонента: викладач. Гурбич Олександр Сергійович
email: os.hurbych@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6430>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Доказова практика та клінічне мислення у фізичній терапії» спрямований на формування у здобувачів освіти навичок критичного клінічного мислення та використання принципів доказової практики у фізичній терапії. Здобувачі вивчають методи пошуку, аналізу та застосування наукових доказів для обґрунтованого прийняття рішень у клінічній практиці. Особлива увага приділяється інтеграції клінічного досвіду, потреб пацієнта та актуальних наукових даних у процесі реабілітаційного втручання. Практична частина курсу включає розв'язання клінічних кейсів, критичну оцінку досліджень та розробку персоналізованих стратегій фізичної терапії.

МЕТА КУРСУ: є систематизація та практичне застосування принципів доказової медицини у фізичній терапії, розвиток клінічного мислення для аналізу наукових даних і прийняття обґрунтованих клінічних рішень з метою покращення реабілітаційних результатів. У фокусі — методи формулювання клінічних запитань, оцінка доказів, застосування клінічних протоколів і стандартів, а також інтеграція новітніх наукових знань у щоденну практику фізичного терапевта.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати теоретичні засади доказової медицини та її роль у фізичній терапії, структуру клінічного питання за моделлю PICO, основні джерела достовірної наукової інформації (PEDro, PubMed, Cochrane), методологію критичної оцінки клінічних досліджень, типи досліджень і рівні їх доказовості, критерії оцінювання якості доказів і клінічних рекомендацій, принципи клінічного мислення й прийняття рішень, а також етичні аспекти впровадження доказової практики та комунікації рішень у мультидисциплінарній команді; водночас вони мають уміти формулювати клінічні питання за PICO, здійснювати цілеспрямований пошук і відбір наукових джерел, критично аналізувати їх методологію та результати, узагальнювати отримані дані для обґрунтованого клінічного рішення, інтегрувати наукові докази з клінічним досвідом і потребами пацієнта, застосовувати міжнародні системи оцінки якості доказів (зокрема PEDro-scale, GRADE), розробляти доказово обґрунтовані клінічні маршрути втручання, аргументовано захищати власну позицію та доступно пояснювати пацієнтам складну наукову інформацію.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (16 год.):

- Тема 1. Основи доказової медицини та її значення у фізичній терапії.
Тема 2. Побудова клінічного питання за моделлю PICO: практичні кейси з фізичної терапії.
Тема 3. Стратегія ефективного пошуку доказів у медичних базах даних (PubMed, PEDro, Cochrane): навчання на прикладах.
Тема 4. Критична оцінка інформації на основі аналізу досліджень з фізичної терапії
Тема 5. Клінічне мислення фізичного терапевта: вправи на диференціальну діагностику та вибір втручання
Тема 6. Прийняття рішень у складних клінічних ситуаціях: симуляції та обговорення варіантів
Тема 7. Розробка плану фізичної терапії на основі доказів: індивідуалізація втручань. Обговорення плану втручання з пацієнтом та колегами: інтеграція доказів у клінічну комунікацію.
Тема 8. Впровадження доказової практики в реальних умовах: бар'єри, кейси, рішення.

Перелік тем практичних (28 год.):

1. Основи доказової медицини та її значення у фізичній терапії.
2. Побудова клінічного питання за моделлю PICO: практичні кейси з фізичної терапії.
3. Стратегія ефективного пошуку доказів у медичних базах даних (PubMed, PEDro, Cochrane): навчання на прикладах.
4. Критична оцінка інформації на основі аналізу досліджень з фізичної терапії
5. Клінічне мислення фізичного терапевта: вправи на диференціальну діагностику та вибір втручання
6. Прийняття рішень у складних клінічних ситуаціях: симуляції та обговорення варіантів
7. Розробка плану фізичної терапії на основі доказів: індивідуалізація втручань.
8. Обговорення плану втручання з пацієнтом та колегами: інтеграція доказів у клінічну комунікацію.
9. Впровадження доказової практики в реальних умовах: бар'єри, кейси, рішення. Залікове заняття.

Перелік тем самостійної роботи студента (46 год.)

1. Основи доказової медицини та її значення у фізичній терапії.
2. Побудова клінічного питання за моделлю PICO: практичні кейси з фізичної терапії.
3. Стратегія ефективного пошуку доказів у медичних базах даних (PubMed, PEDro, Cochrane): навчання на прикладах.
4. Критична оцінка інформації на основі аналізу досліджень з фізичної терапії
5. Клінічне мислення фізичного терапевта: вправи на диференціальну діагностику та вибір втручання
6. Прийняття рішень у складних клінічних ситуаціях: симуляції та обговорення варіантів
7. Розробка плану фізичної терапії на основі доказів: індивідуалізація втручань.
8. Обговорення плану втручання з пацієнтом та колегами: інтеграція доказів у клінічну комунікацію.
9. Впровадження доказової практики в реальних умовах: бар'єри, кейси, рішення.
Підготовка до заліку.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: : онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: Навчання здійснюється з використанням лекційних занять з мультимедійною підтримкою, практичних занять з демонстрацією обладнання та проведенням процедур, проблемно-орієнтованого навчання (аналіз клінічних випадків), імітаційних та рольових вправ (робота у групах за ролями: фізичного терапевта, пацієнт, асистент), методу проєктів (розробка індивідуального плану фізичної терапії для пацієнта). Використовуються елементи дистанційного навчання з доступом до відеоматеріалів, електронних протоколів та інтерактивних тестів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: залік (З).

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + З$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Гевко У. П., Попович Д. В., Бондарчук В. І., Гавриленко А. В. Використання науково-доказової практики у фізичній терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату // Медсестринство. 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.11603/2411-1597.2024.2.14693>
2. Шульгай А. Г., Мисула І. Р., Завіднюк Ю. В. Інновації в клінічній підготовці магістрів фізичної терапії // Медична освіта. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.2.13800>
3. Селюкова, Н.Ю., Таможанська, Г.В., Невелика, А.В., & Галашко, В.В. (2025). НАУКОВО ДОКАЗОВІ ПРАКТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ: ВІД ТЕОРІЇ ДО КЛІНІЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ. Health & Education. <https://journals.medacad.rivne.ua/index.php/health-education/article/view/339/311>
4. Гевко, У. П., Попович, Д. В., Бондарчук, В. І., & Гавриленко, А. В. (2024). ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ДОКАЗОВОЇ ПРАКТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ. Медсестринство, (2), 71–74. <https://doi.org/10.11603/2411-1597.2024.2.14693>
5. Наказ МОН України від 29.10.2024 № 1541 «Про затвердження стандарту вищої освіти для спеціальності 227 «Терапія та реабілітація»

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА